

USNESENÍ

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy Davida Hipšra, soudce Milana Podhrázkého a soudkyně Jiřiny Chmelové v právní věci žalobce: **Mgr. P. J.**, zastoupen Mgr. Janem Sikorou, advokátem se sídlem Vendryně 931, proti žalovaným: **1) Ministerstvo životního prostředí**, se sídlem Vršovická 1442/65, Praha 10, **2) Česká inspekce životního prostředí**, se sídlem Na Břehu 267/1a, Praha 9, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti usnesení Městského soudu v Praze ze dne 28. 5. 2025, č. j. 6 A 37/2025-35,

t a k t o :

- I. Žádost žalobce o osvobození od soudních poplatků **se z a m í t á .**
- II. Soud **v y z ý v á** žalobce, aby ve lhůtě **15 dnů** od doručení tohoto usnesení zaplatil soudní poplatek za kasační stížnost ve výši **5 000 Kč**.

O d ů v o d n ě n í :

[1] Městský soud v Praze usnesením ze dne 28. 5. 2025, č. j. 6 A 37/2025-35, odmítl žalobu, kterou se žalobce domáhal zrušení rozhodnutí žalované 2) ze dne 15. 12. 2023, č. j. ČIŽP/OOPLC/2023/4544, a rozhodnutí žalovaného 1) ze dne 15. 7. 2024, č. j. MZP/2024/ 210/711, a ze dne 23. 1. 2025, č. j. MZP/2025/290/58. Ve vztahu k rozhodnutí (sdělení) žalovaného 1) ze dne 23. 1. 2025 žalobu odmítnul jako nepřipustnou podle § 46 odst. 1 písm. d) s. ř. s. ve spojení s § 70 písm. a) s. ř. s., neboť sdělení správního orgánu o nezařazení přezkumného řízení nepodléhá soudnímu přezkumu. Ve vztahu k rozhodnutí žalovaného 1) ze dne 15. 7. 2024 žalobu odmítnul podle § 46 odst. 1 písm. b) s. ř. s. pro opožděnost, neboť žaloba byla podána po zákonem stanovené lhůtě. Ve vztahu k rozhodnutí žalované 2) ze dne 15. 12. 2023 městský soud uvedl, že se v daném případě jedná o rozhodnutí správního orgánu I. stupně, proti němuž byl žalobce oprávněn brojit odvoláním, což také učinil; výsledkem odvolacího řízení pak bylo rozhodnutí žalovaného 1) ze dne 15. 7. 2024. Rozhodnutí správního orgánu I. stupně tvoří s rozhodnutím odvolacího orgánu jeden celek, což znamená, že přezkum rozhodnutí správního orgánu I. stupně se děje v rámci soudního přezkumu rozhodnutí odvolacího orgánu.

[2] Protože při podání kasační stížnosti nebyl zaplacen soudní poplatek za řízení o kasační stížnosti, Nejvyšší správní soud stěžovatele vyzval usnesením ze dne 11. 7. 2025, č. j. 7 As 132/2025-39, ke splnění poplatkové povinnosti.

[3] Podáním ze dne 28. 7. 2025, doručeným soudu téhož dne, stěžovatel požádal o osvobození od soudních poplatků. Žádost odůvodnil tíživou sociální a finanční situací, která mu neumožňuje zaplatit soudní poplatek. Na výzvu soudu k prokázání majetkových poměrů ze dne 29. 7. 2025, č. j. 7 As 132/2025-43, stěžovatel reagoval zasláním vyplněného formuláře „Potvrzení o osobních, majetkových a výdělkových poměrech fyzické osoby“ (dále jen „potvrzení“). Stěžovatel sdělil, že je svobodný, má dvě nezletilé děti, které s ním však nežijí ve společné domácnosti. Od 19. 8. 2024 je v evidenci uchazečů o zaměstnání a nemá žádné příjmy ani finanční rezervy. Jako majetek větší ceny uvedl pozemek, na kterém stojí rodinný dům z roku 1951 spolu se starou stodolou a chlévem, vše ve špatném technickém stavu. Dále vlastní 1/3 bytu, který obývá jeho matka, ze kterého nemá žádný finanční prospěch, a osobní automobil značky VW z roku 2001. Jako své závazky stěžovatel uvedl vyživovací povinnost vůči dvěma nezletilým dětem, dluh vůči bance ve výši cca 700 000 Kč, dluh vůči státním institucím v celkové výši 112 000 Kč a dluh vzniklý na základě právního zastoupení ve výši 15 000 Kč. Jako své pravidelné měsíční výdaje uvedl částku 12 000 – 14 000 Kč na bydlení, 10 000 Kč na stravování a 9 400 Kč na jiné pravidelné výdaje.

[4] Podle § 36 odst. 3 s. ř. s. platí, že účastník, který doloží, že nemá dostatečné prostředky, může být na vlastní žádost usnesením předsedy senátu zčásti osvobozen od soudních poplatků. Přiznat účastníkovi osvobození od soudních poplatků zcela lze pouze výjimečně, jsou-li pro to zvlášť závažné důvody, a toto rozhodnutí musí být odůvodněno. Dospěje-li však soud k závěru, že návrh zjevně nemůže být úspěšný, takovou žádost zamítne. Přiznané osvobození kdykoliv za řízení odejme, popřípadě i se zpětnou účinností, jestliže se do pravomocného skončení řízení ukáže, že poměry účastníka přiznané osvobození neodůvodňují, popřípadě neodůvodňovaly. Přiznané osvobození se vztahuje i na řízení o kasační stížnosti.

[5] Je přitom na účastníku, aby dostatečně konkrétně sdělil soudu, jaké jsou jeho osobní a majetkové poměry, a současně předložil důkazní prostředky prokazující jeho nemajetnost. Nesplní-li účastník tuto svou povinnost, soud výdělkové a majetkové možnosti sám z úřední povinnosti nezjišťuje (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 25. 1. 2005, č. j. 7 Azs 343/2004-50, publ. pod č. 537/2005 Sb. NSS) a žádost zamítne. Stejně tak ji zamítne, jsou-li údaje sdělené účastníkem řízení neúplné nebo nevěrohodné (viz např. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 26. 8. 2009, č. j. 1 As 39/2009-88, publ. pod č. 1962/2010 Sb. NSS, ze dne 9. 10. 2014, č. j. 7 As 177/2014-17, nebo ze dne 4. 7. 2017, č. j. 6 As 180/2017-10).

[6] Nejvyšší správní soud proto zkoumal, zda stěžovatel v potvrzení dostatečně konkrétně uvedl, v čem spočívá jeho nemajetnost, a zda takové tvrzení rovněž řádně doložil. Přiznat osvobození od soudních poplatků je totiž možné jen při kumulativním splnění obou podmínek, tj. při dostatečně určitém tvrzení o nedostatečnosti prostředků k úhradě soudního poplatku a při doložení takového tvrzení. Dále je třeba zdůraznit, že jsou-li splněny podmínky pro osvobození od soudních poplatků, má v takovém případě

pokračování

přednost částečné osvobození. Úplné osvobození od soudních poplatků přichází v úvahu zcela výjimečně, a to ze zvlášť závažných důvodů, které žadatel dostatečně odůvodní.

[7] Ve stěžovatelem předloženém potvrzení je uvedeno, že stěžovatel nemá žádné příjmy z pracovního nebo obdobného poměru, z dohod o pracích konaných mimo pracovní poměr, z podnikání a z jiné samostatně výdělečné činnosti, z hmotného a sociálního zabezpečení, ani další příjmy. V předloženém potvrzení je tak sice uvedeno, že stěžovatel nemá dostatek finančních prostředků, ale není z něj zřejmé, z jakých prostředků jsou hrazeny jeho životní potřeby (strava, náklady na bydlení a jiné výdaje). Věřohodnost jeho tvrzení, že nemá žádné příjmy ani finanční rezervy, je zpochybněna dalším tvrzením o pravidelných měsíčních nákladech na domácnost ve výši cca 32 000 Kč. Za těchto okolností nelze stěžovatelem předložené potvrzení považovat za úplné a věrohodné. Nejvyšší správní soud proto dospěl k závěru, že stěžovatel nesplňuje zákonné podmínky pro osvobození od soudních poplatků.

[8] Nejvyšší správní soud z uvedených důvodů proto žádost stěžovatele o osvobození od soudních poplatků zamítl a znovu ho vyzval ke splnění poplatkové povinnosti za kasační stížnost. Podle položky č. 19 sazebníku soudních poplatků, který je přílohou zákona č. 549/1991 Sb., o soudních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o soudních poplatcích“), je kasační stížnost zpoplatněna částkou 5 000 Kč.

Soudní poplatek lze zaplatit:

- v hotovosti na pokladně Nejvyššího správního soudu nebo
- bezhotovostně převodem na účet soudu číslo: **3703-46127621/0710**, vedený u České národní banky, pobočka Brno. Závažný **variabilní symbol** pro identifikaci platby je: **1070413225**.

[9] Pro úplnost Nejvyšší správní soud dodává, že i pokud by stěžovatel své majetkové poměry dostatečně osvětlil, musela by být rovněž splněna i další podmínka pro přiznání osvobození od soudních poplatků, a to aby jeho kasační stížnost nebyla „zjevně neúspěšným návrhem“. Podle § 72 odst. 1 s. ř. s. lze podat žalobu do dvou měsíců poté, kdy bylo rozhodnutí žalobci oznámeno doručením písemného vyhotovení nebo jiným zákonem stanoveným způsobem, nestanoví-li zvláštní zákon jinou lhůtu. Rozhodnutí žalovaného 1) ze dne 15. 7. 2024 bylo stěžovateli doručeno dne 1. 8. 2024. Žalobu stěžovatel podal až dne 8. 4. 2025. Pokud jde o sdělení žalovaného 1) ze dne 23. 1. 2025 o nezačínání přezkumného řízení, lze připomenout judikaturu Nejvyššího správního soudu, na kterou odkázal městský soud v napadeném usnesení, podle které toto sdělení nepodléhá soudnímu přezkumu (viz např. rozsudek ze dne 14. 5. 2021, č. j. 4 As 379/2020-20).

Poučení: Nebude-li poplatek za návrh ve stanovené lhůtě zaplacen, soud řízení o návrhu zastaví [§ 9 odst. 1 zákona o soudních poplatcích ve spojení s § 47 písm. c) s. ř. s.]. Soud však řízení nezastaví, je-li tu nebezpečí z prodlení, v jehož důsledku

by Vám mohla vzniknout újma, a ve stanovené lhůtě sdělíte soudu okolnosti, které toto nebezpečí osvědčují, a doložíte, že jste bez své viny nemohl poplatek dosud zaplatit.

Pokud úhradu soudního poplatku provádí **jiná osoba než povinná**, je nutno do zprávy pro příjemce na příkazu k úhradě uvést, za koho se úhrada provádí.

V Brně dne 21. srpna 2025

David Hipšr
předseda senátu